THÉSOR TREASURY BEGRIPPEN

Thésor
Treasury in vertrouwde handen

ORGANISATIE & GOVERNANCE

Administratieve organisatie Het complex van organisatorische maatregelen, dat gericht is op een efficiënte en betrouwbare bedrijfsvoering, en informatieverzorging in en over de organisatie. Dit behelst o.a. werkwijzen, regels, procedures, taken bevoegdheden, verantwoordelijkheden en interne controlemaatregelen.

Businessplan Een plan dat de haalbaarheid van nieuwe of bestaande activiteiten beschrijft voor interne besluitvorming binnen organisaties. Kan ook verplicht zijn voor financieringsaanvragen bij banken, of relevant zijn voor sturing op financiële ratio's.

Duurzaam financieringsmodel Het duurzaam financieringsmodel geeft de ontwikkeling van de schuld ten opzichte van de ontwikkeling van de operationele kasstroom weer.

Financieringsstrategie De langetermijnvisie op hoe een organisatie haar financieringsbehoefte invult met onder andere het type lening, welke looptijden, welke tegenpartijen en hoeveel ruimte voor herfinanciering. Doel is financiering tegen aanvaardbare kosten en risico's.

Integraal risicobeheer Het identificeren en kwalificeren van alle typen risico's, waarbij samenhang en waardering centraal staan.

Normenkader de financiële randvoorwaarden voor een organisatie. Deze beleidsregels worden jaarlijks opgesteld en vervolgens gedurende het jaar getoetst.

Operationele activiteiten De activiteiten die in het kader van de dagelijkse bedrijfsvoering worden uitgevoerd. Ze omvatten de kernactiviteiten die essentieel zijn voor de reguliere bedrijfsvoering van het bedrijf.

Treasury Het beheren van de geldmiddelen en financiële risico's van de onderneming/organisatie; zorgen dat er voldoende middelen beschikbaar zijn om financiële verplichtingen tijdig na te komen.

Treasurybeleid Het beleidskader voor de uitvoering van treasury-activiteiten. Veelal vastgelegd in een jaarplan.

Treasurycommissie Periodieke besloten bijeenkomst waarin o.a. treasury- en risicobeleid worden besproken.

Treasuryjaarplan Plan waarin treasurybeleid en activiteiten voor een jaar zijn vastgelegd. Wordt vastgesteld door het bestuur en goedgekeurd door de RvC (CvB en RvT in het onderwijs).

Treasuryparagraaf Onderdeel van de planning- en control cyclus waarin actuele stand van treasury wordt beschreven.

Treasurystatuut Reglement voor het sturen, beheersen, verantwoorden en toezicht op financiële posities en risico's.

FINANCIERING & LENINGEN

Aflossingsvrije lening / Fixe lening/ Bullet lening Een lening waarbij gedurende de looptijd alleen rentebetalingen plaatsvinden. Aflossing van de hoofdsom (origineel geleende bedrag) vindt plaats aan het eind van de looptijd.

Agio / disagio bij leningen/derivaten Agio is het bedrag waarmee de waarde/opbrengst boven de nominale waarde ligt; disagio is het bedrag waarmee deze daaronder ligt.

Annuïtaire lening Lening waarbij periodiek een vast bedrag aan rente en aflossing wordt betaald, waarbij in het begin meer rente betaald wordt en weinig aflossing en naar het einde van de lening minder rente en meer aflossing.

Bankconvenanten Contractuele financiële of niet-financiële voorwaarden die een bank aan een lening verbindt. Voorbeelden zijn maximale schuld, ratio's, informatieverplichtingen of beperkingen op bepaalde transacties. Overschrijding kan leiden tot herstelmaatregelen of, afhankelijk van het contract, versnelde opeisbaarheid.

Financiering Het aantrekken van vreemd vermogen of inzetten van eigen vermogen voor de dekking van uitgaven of investeringen.

Basisrentelening Een basisrentelening is een lening waarbij de rente uit twee losse onderdelen bestaat: een vaste rentebasis en een variabele opslag.

Clausules bij leningen en derivaten Contractuele bepalingen die extra rechten, plichten of beëindigingsmogelijkheden geven. Ze kunnen invloed hebben op renterisico, liquiditeitsrisico, marktwaarde en de mogelijkheid om een lening of derivaat voortijdig te beëindigen.

Extendible lening Een lening waarbij op een vooraf bepaald moment de looptijd onder afgesproken voorwaarden kan worden verlengd. Dit geeft de financier of de kredietnemer, afhankelijk van de contractvoorwaarden, extra flexibiliteit maar kan ook herfinancierings- en renteprijsrisico's veroorzaken.

Financieringsbehoefte Behoefte aan geld door investeringen, aflossingen en overige niet-synchroon lopende kasstromen.

Financieringsbeleid Het beleid om de continuïteit van de organisatie te waarborgen, en tijdig te voorzien in de financieringsbehoefte tegen aanvaardbare marktconforme voorwaarden en zo laag mogelijke financieringskosten en risico's (rente, tegenpartij, concentratie en herfinanciering).

Geldgever De verstrekker van een lening.

Geldmarkt Markt waarop kortlopende transacties (looptijd max. 2 jaar) worden verhandeld.

Geldnemer De ontvanger van een lening.

Herfinanciering Het opnieuw aantrekken van een lening ter financiering van af te lossen leningen.

Kasgeldlening de looptijd van deze soort lening is maximaal tot 1 jaar.

Klassieke financieringsregel Stelregel dat looptijden van activa en passiva op elkaar moeten aansluiten.

Kortlopende lening contractuele looptijd financiering tot maximaal 1 jaar.

Thésor
Treasury in vertrouwde handen

Langlopende lening contractuele looptijd financiering langer dan 5 jaar.

Lineaire lening Lening waarbij periodiek in gelijke delen aflossingen worden betaald. Aflossingen zijn elke termijn hetzelfde bedrag, rentelasten nemen per termijn af.

Looptijd De periode tussen ingangsdatum van een lening/belegging tot eindaflossing (liquiditeitstypische) of renteherziening (rentetypische) van een lening/belegging.

Mandatory Break Clause Een clausule waarbij een derivaat op een vooraf bepaald moment verplicht wordt beëindigd en tegen marktwaarde wordt afgerekend.

Marktwaarde van een lening / derivaat De actuele economische waarde van een lening of derivaat op een bepaald moment. Deze wordt bepaald door de toekomstige kasstromen contant te maken tegen actuele marktrentes en relevante marktparameters. Een lening / derivaat kan een positieve of negatieve marktwaarde hebben.

Middellange lening contractuele looptijd financiering van 1 tot 5 jaar.

Mutual Break Clause Een tussentijds beëindigingsrecht, waarbij beide partijen op vooraf bepaalde momenten het recht hebben om een derivaat tegen de dan geldende marktwaarde af te rekenen en te beëindigen.

Mutual Termination Clause Een clausule waarbij beide partijen het recht hebben om een lening of derivaat op een vooraf afgesproken moment voortijdig te beëindigen, meestal tegen verrekening van de dan geldende marktwaarde.

Netto financieringsbehoefte Opgenomen leningen minus beleggingen en beschikbare liquide middelen (geld).

Nominale waarde van leningen/derivaten het in de overeenkomst vastgelegde hoofdbedrag. Dit vormt de rekengrondslag voor (rente)betalingen.

Onderhandse lening Een lening waarbij geldnemer en geldgever zelf de modaliteiten en voorwaarden bepalen en vastleggen in een overeenkomst op basis van maatwerk. Onderhandse leningen (bemiddeling en handel daarin) zijn niet-vergunningplichtig door de AFM.

Overfinanciering Als er meer financiering is aangetrokken dan er op basis van de (verwachte) uitgaven nodig is.

Rekening-courantkrediet Een kredietfaciliteit bij een bank om tot een afgesproken maximum bedrag op te nemen (rood te mogen staan). De vergoeding is meestal gebaseerd op Euribor met een opslag.

Roll-over lening Een lening met vaste (of variabele hoofdsom) voor middellange of lange looptijd met een variabele rente (Euribor). Rente wordt periodiek aangepast aan de actuele korte marktrente (Euribor). Gangbare periodes zijn 1 week, 1 maand, 3 maanden, 6 maanden.

Toezichtsbelemmerende clausule Een contractuele bepaling die het toezicht of de wettelijke bevoegdheden van de toezichthouder kan beperken of belemmeren. Bij woningcorporaties zijn toezichtsbelemmerende clausules in lening- en derivatencontracten niet toegestaan.

LIQUIDITEITS- & CASHMANAGEMENT

Cashmanagement richt zich op dagelijkse operationeel uitvoering, beheer en optimalisatie van in- en uitgaande geldstromen, bankrekeningen en banksaldi tegen zo minimaal mogelijke bankkosten (rentekosten).

Deposito Een belegging/uitzetting bij een financiele instelling, waarbij een bedrag voor een vaste periode tegen een vaste rente wordt weggezet. Tijdens de looptijd niet verhandelbaar of opzegbaar (of soms tegen hoge kosten).

Dispositieruimte Het verschil tussen het bedrag dat volgens een krediet-overeenkomst mag worden opgenomen (de kredietlimiet) en het werkelijk opgenomen bedrag. Oftewel: de kredietruimte.

Thésor
Treasury in vertrouwde handen

Kasgeldlimiet Toelaatbare omvang van de netto vlottende schuld van een decentrale overheid (omvang verschilt per type decentrale overheid). Of: de limiet tot welk niveau kasgeldleningen getrokken kunnen worden binnen een arrangement.

Kasstroom is een werkelijke betaling en vormt de basis voor liquiditeitsprognose, financieringsbeslissingen en het risicobeheer. Is onder te verdelen in:
1. Operationele kasstroom: zoals huurontvangsten, onderhoudsuitgaven,
2. Investeringskasstroom: zoals nieuwbouw, aankoop- en verkoop van activa,
3. Financieringskasstroom: zoals het aantrekken en aflossen van leningen.

Liquiditeitsmanagement: richt zich op het plannen, beheersen en financieren van toekomstige liquiditeitsbehoeften om nu en in de toekomst te beschikken over voldoende financiële middelen om aan de betaalverplichtingen te blijven voldoen.

Liquiditeitsplanning Opstellen van liquiditeitsprognose van inkomende en uitgaande kasstromen op basis van (meerjaren)begroting.

Liquiditeitspositie Stand van beschikbare middelen waarmee verplichtingen kunnen worden voldaan.

Overliquiditeit Deel van het geld dat gedurende de termijn van de kasstroomprognose redelijkerwijs niet hoeft te worden aangewend voor betalingen of investeringen.

Saldobeheer Beheren van de rekeningcourant saldi op één of meerdere rekeningen bij de bank.

Werkkapitaal Verschil tussen vlottende activa en kortlopende schulden.

RENTEMANAGEMENT

Base-point-value de referentiewaarde ten opzichte waarvan verdere berekeningen of waardeveranderingen van leningen worden bepaald.

Basispunt Een basispunt is een eenheid die gelijkstaat aan 0,01 procentpunt. Honderd basispunten is 1 procentpunt. Veranderingen in rentepercentages worden vaak in basispunten uitgedrukt.

Euribor Euro InterBank Offered Rate: een referentietarief voor verschillende looptijden (1 week tot 12 maanden) dat dagelijks wordt berekend op basis van het gemiddelde tarief van ongedekte lening transacties tussen grote Europese banken. Het Euribor-tarief wordt dagelijks om 11.00 uur gepubliceerd door The European Money Market Institute (EMMI) en gebruikt als basis voor leningen, derivaten en beleggingen.

Hedge (waaronder perfect-hedge-relatie) Een hedge is een financiële transactie die bedoeld is om een financieel risico, bijvoorbeeld renterisico, te verminderen. Bij een perfect-hedge-relatie sluiten de kenmerken van de hedge en de afgedekte positie op elkaar aan.

Interest (rente) Vergoeding voor het tijdelijk, voor een afgesproken periode, beschikbaar stellen van geld.

Swaprente Is de risicovrije vaste rente voor vaste looptijden, die betaald of ontvangen wordt tegenover de variabele rente (Euribor) die resp. ontvangen of betaald wordt.

Renteconversie Een aanpassingsmoment van de contractuele rente op renteherzieningsdatum voor een nieuwe periode (tot maximaal de einddatum van de looptijd van de lening).

Renterisico Risico dat veranderingen in het rentetarief het resultaat of de balanspositie nadelig beïnvloeden.

Renterisiconorm Norm voor het maximale renterisico dat gelopen mag worden per jaar. Gemeten t.o.v. totale leningportefeuille ultimo vorig jaar of de t.o.v. de begroting.

Rente typische looptijd De looptijd waarvoor de rente van een lening is vastgelegd.

Thésor
Treasury in vertrouwde handen

Rentevisie Geformaliseerde verwachting over toekomstige renteontwikkelingen.

Opslagrisico Het risico dat de opslag (bovenop de marktrente) bij herziening hoger uitvalt.

Voorwaartse fixatie Het vastlegen van de rente op een lening geruime tijd vóór de start- of conversiedatum.

DERIVATEN

Derivaten Een financieel instrument gebaseerd op een onderliggende waarde. Een voorbeeld zijn rentederivaten, die gebruikt kunnen worden om renterisico's af te dekken.

Credit Support Annex (CSA) Een bijlage bij een derivatenovereenkomst waarin afspraken staan over het uitwisselen van zekerheden (collateral) bij veranderingen in de marktwaarde van derivaten. De CSA bepaalt onder andere wanneer en hoeveel zekerheid moet worden gestort.

Margin call Een verzoek of verplichting om extra zekerheid bij een bank te storten wanneer de marktwaarde van een derivaat een afgesproken grens overschrijdt. Een margin call kan daardoor direct een liquiditeitsbeslag veroorzaken.

Rente-derivaat Financieel contract (derivaat) om renterisico's te beïnvloeden (fixerend of beschermend).

Spread / opslag De opslag boven op een referentierente, bijvoorbeeld Euribor. De opslag vergoedt onder andere het krediet- en liquiditeitsrisico van de financier en hangt af van de kredietwaardigheid van de leningnemer, de looptijd en marktomstandigheden.

Threshold Het is de grenswaarde voor een bedrag of niveau waarbij een bepaalde regel, actie of financieel gevolg in werking treedt.

VERMOGEN & FINANCIËLE STRUCTUUR

Aflossingsruimte De aflossingsruimte staat voor het deel van de operationele netto kasstroom dat gebruikt kan worden om bestaande leningen af te lossen.

Beleidswaarde vastgoed de waarde van het vastgoed van een woning-corporatie. Het is ontwikkeld op basis van de woningwet en is bedoeld om de waarde van het vastgoed van de corporatie in exploitatie te waarderen.

EBITDA, Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization het resultaat vóór rente, belastingen, afschrijvingen en amortisatie. Het is een maatstaf voor het operationele resultaat van een onderneming.

Eigen vermogen Het deel van het vermogen (bezittingen minus schulden) dat gegenereerd is/wordt door het bedrijf en zijn zaakvoerders of vennoten zelf en als eerste de risico's draagt.

Debt Service Coverage Ratio (DSCR) De verhouding die uitdrukt hoeveel keer de rente- en (normatieve) aflossingsverplichtingen betaald kunnen worden uit de exploitatiekasstroom.

Dekkingsratio WSW Geeft de verhouding weer tussen de marktwaarde van leningen die door WSW geborgd zijn en de beleidswaarde van het onderliggende vastgoed. De ratio laat zien in hoeverre de waarde van het bezit voldoende is om de schuldpositie af te lossen.

ICR, Interest Coverage Ratio geeft aan in welke mate een onderneming in staat is om haar rentelasten uit het bedrijfsresultaat te betalen.

Marktwaarde vastgoed de waarde van het vastgoed, waarbij wordt uitgegaan van de waarde van het vastgoed op basis van normale markt-omstandigheden en marktconforme uitgangspunten.

Leningenportefeuille De totale hoofdsom van aangetrokken leningen.

LTV, Loan to Value de verhouding tussen de hoogte van lening of financiering en waarde van het gefinancierde of onderpand.

Thésor
Treasury in vertrouwde handen

Onderpandsratio WSW Geeft de verhouding weer tussen de actuele marktwaarde van leningen die door WSW geborgd zijn en de marktwaarde in verhuurde staat van het onderliggende vastgoed.

Operationele kasstroom de operationele ontvangsten minus de operationele uitgaven. Bij woningcorporaties worden de rentelasten ook meegenomen in de operationele uitgaven.

Solvabiliteit Een maatstaf voor de gezondheid van een onderneming. De verhouding tussen het eigen vermogen en totale vermogen van een onderneming. Geeft aan hoeveel van de bezittingen met eigen vermogen is gefinancierd, en of de onderneming op lange termijn de schulden kan voldoen.

Vermogensstructuur Verhouding tussen eigen en vreemd vermogen, en de looptijd van het vreemd vermogen.

Vreemd vermogen Alle schulden van een organisatie, onderverdeeld naar looptijd: korte en langlopende passiva.

OVERIGE RISICO'S (NIET-RENTE)

Liquiditeitsrisico Het risico dat een partij niet tijdig aan betalings-verplichtingen kan voldoen.

Tegenpartijrisico Risico dat een tegenpartij zijn verplichtingen niet kan nakomen.

Beschikbaarheidsrisico Het risico dat geldgevers niet bereid zijn om (tegen acceptabele tarieven) geld te lenen.

Herfinancieringsrisico het risico op onvoldoende toegang tot de geld- en/of kapitaalmarkt.

EXTERNE PARTIJEN & TOEZICHT

AFM De Autoriteit Financiële Markten. Een onafhankelijk overheidsorgaan dat toezicht houdt op de financiële markten.

AW Autoriteit woningcorporaties (Aw). De Aw houdt toezicht op woningcorporaties, waaronder op governance, rechtmatigheid en financiële continuïteit. De Aw werkt voor de financiële beoordeling nauw samen met WSW.

Broker / Bemiddelaar Tussenpersoon die financiële contracten tot stand brengt tussen twee partijen, bijvoorbeeld tussen pensioenfondsen en geldnemers.

Downgrading Een neerwaartse bijstelling van de kredietbeoordeling (credit rating) door een kredietbeoordelingsbureau.

Fido Wet financiering decentrale overheden. De Wet Fido bevat regels voor het aangaan van leningen, uitzetten van middelen en het beheersen van financiële risico's door decentrale overheden.

OCW Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Het ministerie dat beleid, bekostiging en bepaalde garantieverplichtingen voor onderwijs en cultuur beheert.

Rating agency Onafhankelijke instantie die kredietwaardigheid van ondernemingen/instanties, die schuldpapier uitgeven, beoordeelt. Zij geven een kredietscore af, die aangeeft hoe groot de kans is dat de onderneming niet aan zijn verplichtingen kan voldoen. Fitch, Moody's en S&P zijn de meest bekende internationale agencies.

Ratings lange termijn Een kredietscore, die de kredietwaardigheid aangeeft voor een periode langer dan 1 jaar.

WFZ Waarborgfonds voor de Zorgsector. Het WFZ ondersteunt de financierbaarheid van zorginstellingen door onder voorwaarden borging van leningen mogelijk te maken.

WSW Waarborgfonds Sociale Woningbouw. WSW borgt onder voorwaarden leningen van deelnemende woningcorporaties, waardoor corporaties doorgaans tegen gunstiger voorwaarden kunnen financieren. WSW speelt daarnaast een belangrijke rol bij de beoordeling van de financiële continuïteit van woningcorporaties.

Thésor
Treasury in vertrouwde handen

PUBLIEKE SECTOR & REGELGEVING

Borgingsplafond WSW De maximale omvang van de door WSW geborgde leningenportefeuille die WSW voor een deelnemer beschikbaar stelt.

DAEB / niet-DAEB Diensten van Algemeen Economisch Belang; dit omvat de kerntaken van woningcorporaties, zoals sociale huurwoningen. Niet-DAEB betreft activiteiten buiten deze kerntaak, bijvoorbeeld vrije-sectoractiviteiten. Voor beide activiteiten gelden verschillende financierings- en toezichtregels.

EMU-norm Een norm waaraan Europese lidstaten, die lid zijn van de Europese Economische en Monetaire Unie, zich verplichten aan te houden. Dit betreft het maximale begrotingstekort (3% van het bruto binnenlands product) en de maximale overheidsschuld (60% van het bbp). Gemeenten, provincies en waterschappen dragen naar rato bij.

EMU-schuld De schuld van de hele collectieve sector, die bestaat uit de staatsschuld plus de schulden van decentrale overheden en sociale fondsen, gesaldeerd met schatkistbankieren.

Schatkistbankieren Dagelijks stallen van overtollige middelen bij het Rijk tegen een rentetarief. Voor onderwijs kan ook een leenfaciliteit afgesloten worden.

Wet HOF Wet Houdbare Overheidsfinanciën: borgt dat overheden voldoen aan de EMU-norm.